

Handläggare
Åsa Härkegård
Telefon: 08-508 33 333**Till**
Utbildningsnämnden
2021-10-14

Cykelstaden - cykelplan för Stockholm 2021

Remiss från trafiknämnden, T2021-00262

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till trafiknämnden som svar på remissen.

Lee Orberson
Tf utbildningsdirektörMalin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafiknämnden har remitterat "Cykelstaden – cykelplan för Stockholm 2021" till utbildningsnämnden för yttrande. Syftet med cykelplanen är att lägga fast en långsiktig inriktning för cykelplaneringen i Stockholms stad.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget, men vill lyfta behovet av ett tydligare fokus på barns och ungas cyklande och vardagspendling. Förvaltningen menar att förslaget i hög grad fokuserar på vuxna, samtidigt som cyklingen bland barn och unga minskat de senaste decennierna. Stadens "Plan för säkra och trygga skolvägar" (2016) sammanfattar på ett bra sätt barns behov relaterat till cykling och innehåller även en rad konkreta förslag till arbetssätt, som skulle kunna ges mer utrymme i den nya cykelplanen.

Förvaltningen vill också betona vikten av ett barnperspektiv i planeringen av nya skolor, och att gång- och cykelstråk över skolgårdar undviks.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till trafiknämnden som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har fått förslaget till ny cykelplan på remiss från trafiknämnden. Stockholms senaste cykelplan antogs 2012. Sedan dess har staden vuxit, samtidigt som det tillkommit nya planer, strategier och mål som berör cykling, både i staden och regionen. En nationell cykelstrategi har beslutats av regeringen. Trafiklagstiftningen har utvecklats avseende cykeltrafik, innovationer möjliggör nya lösningar och en större mångfald av fordon såsom elcyklar, elsparkcyklar och lastcyklar framförs i staden. Cyklingen i Stockholm har också ökat stadigt under lång tid. Sammantaget har det hänt mycket i staden och världen som tydliggör behovet av en reviderad cykelplan.

Den nya cykelplanen innebär fortsatt arbete med det övergripande mål som anges i "Cykelplan 2012" och "Strategi för ökad cykling i Stockholms stad": att öka såväl antalet som andelen cyklister genom att göra det enklare och säkrare att cykla. Syftet med cykelplanen är att fastställa en långsiktig inriktning för cykelplaneringen i Stockholms stad. Planen definierar också det huvudsakliga cykelnätet, som består av primära stråk, huvudnät samt lokalgator. Cykelplanen knyter an till stadsövergripande program, planer och styrdokument, som stadens cykelstrategi, översiktsplanen, klimathandlingsplanen och Vision 2040.

Cykelplanen innehåller åtta uppföljningsbara mål som syftar till att stadens ska nå det övergripande målet.

1. Andelen som cyklar ska öka.
2. Antalet som cyklar ska öka.
3. Antalet som cyklar på vintern ska öka.
4. Barns cyklande ska öka.
5. Hela cykelresan ska vara trygg och säker.
6. Passagera på det primära cykelnätet ska vara framkomliga och säkra.
7. Medborgarnas upplevelse av Stockholm som en bra cykelstad ska öka.
8. Upplevelsen av trafiksäkerhet för cyklister ska öka.

Cykelplanen ger på flera ställen utrymme åt barns cykling. I planen konstateras att barn som cyklar regelbundet etablerar hälsosamma vanor som ökar chansen att de kommer fortsätta cykla och vara aktiva i vuxen ålder. För att få fler barn och unga att våga, vilja och kunna cykla bör tryggheten på skolvägar och på vägar till lek, idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter prioriteras högt. I cykelplanen beskrivs trygga och säkra cykelvägar till skolor och idrottsplatser, simhallar och andra fritidsaktiviteter som gynnsamma för barns

cykling. Specifika trafiksäkerhetsåtgärder blir därmed viktigt på till exempel skolvägar. För att underlätta vardagscykling och stödja barns cykling pekar planen på vikten av att ordna cykel-parkeringsplatser vid skolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning, i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 5 oktober 2021. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 6 oktober 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget till ny cykelplan, men vill lyfta behovet av ett tydligare fokus på barns cyklande och vardagspendling.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på att förslaget lyfter olika aspekter av barns cyklande, inklusive det särskilda målet om att barns cyklande ska öka. I stadens "Plan för trygga och säkra skolvägar" (2016) konstaterar man att andelen barn som går och cyklar till skolan har minskat de senaste decennierna, och att allt fler vuxna skjutsar sina barn i bil till skola och fritidsaktiviteter. Utvecklingen bland barn går alltså i motsatt riktning jämfört med vuxna, där cyklandet ökat stadigt under lång tid. Även om det nya förslaget till cykelplan innehåller vissa förslag för att underlätta barns cykling, så konstaterar förvaltningen att planen främst fokuserar på vuxnas cyklande och vardagspendling.

Stadens Plan för säkra och trygga skolvägar (2016) sammanfattar på ett bra sätt barns behov relaterat till cykling och innehåller även en rad konkreta förslag till arbetssätt, som skulle kunna ges mer utrymme i den nya cykelplanen. Några exempel är kraven att säkra skolvägar ska leda hela vägen fram till skolans cykelparkering, att cykelvägar till och från skolor ska vara väl upplysta och att sikten ska vara god, samt att cykelvägar till och från skolor ska ha hög prioritet vid vinterväghållning.

Utbildningsförvaltningen deltar aktivt i den fysiska utformningen av staden, både i ett långsiktigt planeringsperspektiv och i det faktiska genomförandet av skolbyggnadsprojekt. Cykelperspektivet, med kopplingen till säkra skolvägar och behov av cykelparkeringar, är en viktig del av planeringsarbetet. Förvaltningen vill lyfta en

målkonflikt som ibland uppstår mellan det övergripande cykelperspektivet i staden och trafiksäkerheten runt skolor. Nya skolor planeras ofta med gång- eller cykelstråk över skolgården, vilket kan leda till säkerhetsrisker och i förlängningen en mindre användbar skolgård. Förvaltningen vill betona vikten av ett barnperspektiv i planeringen av nya skolor, och att gång- och cykelstråk över skolgårdar undviks.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från trafikkontoret gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen menar dock att förslaget till cykelplan i hög grad fokuserar på vuxnas cyklande och vardagspendling, samtidigt som cyklingen bland barn minskat de senaste decennierna. En konsekvensanalys av cykelplanen ur ett barnperspektiv är därför angelägen. Förvaltningen förutsätter att en sådan görs av trafikkontoret i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till trafikinämnden som svar på remissen.

Bilaga

Cykelstaden – cykelplan för Stockholm 2021